

ระเบียบและข้อปฏิบัติ

ในการควบคุมฝุ่นละออง
จากการก่อสร้างประเภทต่างๆ

สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

◀ คำนำ ▶

ระเบียบและข้อปฏิบัติในการควบคุมฝุ่นละอองจากการก่อสร้างฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยวัตถุประสงค์ที่จะให้หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ผู้ประกอบการ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการก่อสร้างประเภทต่างๆ ได้แก่ อาคาร ถนน ระบบสาธารณูปโภค รวมถึงการบรรทุกและขนส่งวัสดุก่อสร้างต่างๆ ได้ยึดถือและนำไปใช้ในการปฏิบัติเพื่อควบคุมป้องกันฝุ่นละอองที่เกิดจากกิจกรรมการก่อสร้างเหล่านั้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม ▲▲▲

ระเบียบและข้อปฏิบัติในการควบคุมฝุ่นละอองจากการก่อสร้างสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1. การควบคุมฝุ่นละอองจากการก่อสร้างอาคาร
2. การควบคุมฝุ่นละอองจากการก่อสร้างถนนและระบบสาธารณูปโภค
3. การควบคุมฝุ่นละอองจากการบรรทุกและขนส่งวัสดุก่อสร้างต่างๆ

หากมีข้อสงสัยประการใดโปรดติดต่อโดยตรงที่

ส่วนแผนงานและประมวผล สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
โทรศัพท์ 0 2298 2382-5 หรือโทรสาร 0 2298 2357

◀ **ระเบียบและข้อปฏิบัติในการควบคุมฝุ่นละอองจากการก่อสร้างอาคาร**

- ข้อ (1)** การควบคุมฝุ่นละอองจากการก่อสร้างอาคาร ให้รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างอาคารทั้งหมด ซึ่งรวมถึงการก่อสร้างตัวอาคาร การกองวัสดุ การเปิดหน้าดิน การผสมวัสดุ เช่น คอนกรีต การเผาขยะ และวัสดุที่ไม่ใช้ และแห่งกำเนิดอื่นๆ ซึ่งมีได้มีอยู่เดิม แต่ได้เกิดขึ้นเนื่องจากการก่อสร้างนั้นๆ
- ข้อ (2)** การก่อสร้าง คัดแปลง ซ่อมแซม รื้อถอนอาคารทุกประเภท ให้ถือเป็นกิจกรรมที่อยู่ภายใต้การควบคุมตามระเบียบและข้อปฏิบัติฉบับนี้
- ข้อ (3)** เจ้าของกิจการหรือผู้ว่าจ้างต้องกำหนดให้ผู้ออกแบบ และผู้รับเหมาเสนอมาตรการการควบคุมป้องกัน แก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากการก่อสร้างและถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขในการว่าจ้าง
- ข้อ (4)** ผู้ควบคุมงาน หรือผู้ดำเนินการ จักต้องควบคุมดูแล มิให้มีฝุ่นละอองออกไปนอกบริเวณพื้นที่ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เป็นที่ตั้งของอาคาร ที่กำลังดำเนินการก่อสร้างคัดแปลง ซ่อมแซม หรือรื้อถอนนั้น โดยมีแนวทางในการปฏิบัติขั้นต่ำดังนี้

- 4.1 กำหนดขอบเขตของการดำเนินการก่อสร้างอย่างชัดเจน
- 4.2 จัดทำรั้วโดยรอบบริเวณก่อสร้างให้มีลักษณะเป็นรั้วทึบ มีความสูงจากระดับพื้นที่ดินไม่น้อยกว่า 2 เมตร
- 4.3 หากมีการเปิดหน้าผิวดินเดิม ให้ทำเป็นช่วงๆ เท่าที่จำเป็น และมีมาตรการการควบคุมฝุ่นจากการดำเนินงาน เช่น การฉีดน้ำเป็นระยะๆ เพื่อป้องกันการฟุ้งกระจายของฝุ่น และต้องไม่ให้น้ำที่ฉีดไหลออกนอกบริเวณก่อสร้างลงสู่พื้นผิวถนนหรือท่อระบายน้ำสาธารณะทำให้เกิดผลกระทบต่อพื้นที่ใกล้เคียง ในกรณีที่มีพื้นที่พอเพียงจะต้องจัดให้มีร่องระบายน้ำและบ่อกักเก็บน้ำและตะกอนดินก่อนนำไปทิ้งในที่ที่เหมาะสมต่อไป
- 4.4 ในขณะที่มีการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน ซ่อมแซมอาคาร ให้จัดทำผ้าใบทึบแสงหรือผ้าใบโปร่งแสง หรือวัสดุที่คล้ายกัน ปกคลุมตัวอาคารตลอดแนวอาคารจนกว่าการดำเนินงานจะแล้วเสร็จ
- 4.5 บริเวณปากทางเข้าออก ต้องปิดทึบตลอดเวลา เปิดเฉพาะเมื่อมีรถเข้าออก พื้นผิวของปากทางเข้าออกและเส้นทางหลักที่ใช้ในการขนส่งต้องทำด้วยวัสดุถาวร เช่น ยางแอสฟัลต์ คอนกรีตเสริมเหล็ก โดยมีที่กั้นลดความเร็ว (road humps) ทุกระยะ 50 เมตร และให้รักษาพื้นผิวให้สะอาดปราศจากเศษหิน ดิน ทราย หรือฝุ่นตกค้าง จนกว่าการก่อสร้างจะแล้วเสร็จ

- 4.6 ให้ฉีดน้ำหรือจัดให้มีสิ่งปกคลุมกองวัสดุที่ใช้อย่างมิดชิด ไม่ให้มีการฟุ้งกระจายของฝุ่น หรืออาจจัดกองวัสดุให้อยู่ในพื้นที่ที่มีผนังปิดทึบด้านบนและด้านข้างอีก 3 ด้าน โดยรอบกองวัสดุเพื่อมิให้มีการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง
- 4.7 ต้องทำความสะอาด เศษหิน โคลน ทราย ที่ตกหล่นอยู่ข้างนอกรอบรั้วโครงการทุกวัน โดยมีมาตรการทำความสะอาดที่ได้ผล ไม่ทำให้เกิดการฟุ้งกระจายของฝุ่น โดยอาจใช้รถล้างกวาดและดูดฝุ่น ช่วยในการทำความสะอาด
- 4.8 ให้ล้างทำความสะอาดตัวรถและล้อรถ ให้ปราศจากเศษหิน ดิน โคลน หรือทราย ก่อนนำรถทุกชนิดออกสู่ภายนอกบริเวณโครงการ โดยจัดหาบริเวณที่ใช้ล้างทำความสะอาด ใกล้บริเวณทางเข้าของโครงการให้มีอุปกรณ์ฉีดน้ำล้างตัวรถและหลุมสำหรับล้างล้อรถที่เหมาะสมไม่ทำให้น้ำล้างไหลออกมานอกบริเวณโครงการ
- 4.9 หากมีพื้นที่ในโครงการที่ไม่มีการใช้งานในกิจกรรมการก่อสร้างเป็นเวลา 6 เดือน หรือมากกว่าควรดำเนินการปลูกหญ้า หรือฉีดทับด้วยสารเคมีที่ช่วยลดการฟุ้งกระจายของฝุ่น เช่น สารประเภทไวนิล ลาเท็กซ์ หรือ วัสดุอื่นที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน

- 4.10 จัดให้มีปล่องชั่วคราวหรือวิธีการอื่นที่ดีกว่า หรือเทียบเท่า สำหรับทิ้งหรือลำเลียงขยะ และเศษวัสดุที่เกิดขึ้นจากการทำงาน โดยจะต้องขนย้ายขยะหรือเศษวัสดุดังกล่าว ออกจากพื้นที่อย่างน้อยทุก 2 วัน โดยระหว่างรอการขนย้าย จะต้องจัดสิ่งปกคลุมกองวัสดุ หรือขยะดังกล่าว ให้มิดชิด เพื่อป้องกันมิให้มีการฟุ้งกระจาย
- 4.11 หากมีโรงงานผลิตคอนกรีตผสมเสร็จตั้งอยู่ในพื้นที่ก่อสร้าง ให้เพิ่มเติมมาตรการการควบคุมฝุ่นละออง ตามเงื่อนไข และข้อกำหนดตามประกาศของกระทรวงอุตสาหกรรม
- 4.12 ให้มีการทำความสะอาดส่วนของอาคารที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างอาคารของชั้นต่าง ๆ โดยใช้น้ำช่วยเพื่อลดการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง

ข้อ (5) โดยอาศัยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 55 และมาตรา 68 ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งในการพิจารณาว่า ปัญหาฝุ่นละอองที่เกิดขึ้นบริเวณการก่อสร้างมาจากการก่อสร้างนั้นหรือไม่ ให้ดำเนินการตรวจวัดด้วยเครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดต่ำกว่า 10 ไมครอน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการตามที่กรมควบคุมมลพิษกำหนด ดำเนินการตรวจวัดบริเวณเหนือลมและใต้ลม ซึ่งอยู่ใกล้ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ของขอบเขตของพื้นที่ ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่

เป็นที่ตั้งของอาคาร และกำลังดำเนินการก่อสร้างตัดแปลง ซ่อมแซม หรือรื้อถอนนั้นๆ ผลต่างของค่าที่ตรวจวัดได้ (ค่าเฉลี่ยของปริมาณฝุ่นละอองตลอดช่วงเวลาที่ตรวจวัด) บริเวณใต้ลมและเหนือลม ต้องน้อยกว่า 50 ไมโครกรัมต่อ ลูกบาศก์เมตร เมื่อทำการตรวจวัดพร้อมกัน ทั้งนี้การตรวจวัด ให้ทำต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่า 290 นาที (4 ชั่วโมง 50 นาที) และไม่เกินกว่า 310 นาที (5 ชั่วโมง 10 นาที) ในช่วงเวลา ที่มีการก่อสร้าง

หากผลการตรวจวัดยังมีข้อที่โต้แย้งจากฝ่ายเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ควบคุมงาน หรือผู้ดำเนินการ ให้ทำการ ตรวจวัดใหม่สามครั้งและใช้ค่าสูงสุดของการตรวจวัดเป็นการ ตัดสิน การตัดสินโดยใช้การตรวจวัดนี้ ให้ถือเป็นที่สุดทางด้าน วิชาการ และให้ผู้ควบคุมงานและเจ้าพนักงานท้องถิ่นร่วม กันลงนามในผลการตรวจวัดเป็นหลักฐาน

การตรวจวัดนี้ให้ดำเนินการ โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เป็น ผู้ทำหน้าที่ดังกล่าว หรือโดยนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจาก เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษให้เป็น ผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวได้

ข้อ (6) ผู้ควบคุมงาน หรือผู้ดำเนินการจัดต้องมีหน้าที่ในการควบคุมดูแลฝุ่นละอองจากกิจกรรมในความรับผิดชอบให้ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยไม่ให้ฝุ่นละอองที่บริเวณนอกขอบเขตการประกอบการ สูงเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศของประเทศไทย ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และจะต้องบันทึกการควบคุมดูแลฝุ่นละอองเป็นรายวันเพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถตรวจสอบ

ข้อ (7) ให้เจ้าของโครงการ เสนอแผนงานการควบคุมดูแลป้องกันปัญหาฝุ่นจากการก่อสร้างมาให้พิจารณาก่อนอนุญาตให้มีการดำเนินการก่อสร้าง โดยต้องมีใจความดังนี้ ▶▶▶

รายละเอียดของแผนการควบคุมดูแลฝุ่นละอองจากการก่อสร้าง
ตัดแปลง ซ่อมแซม หรือรื้อถอนอาคาร

ชื่อผู้ควบคุมงาน หรือผู้ดำเนินการ (เจ้าของที่ทำการเอง) .....
ที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์/โทรสาร ที่สามารถติดต่อได้ .....

สถานที่ดำเนินการพร้อมแผนที่ตั้งชัดเจนแสดงขอบเขตของทรัพย์สินที่อาคารตั้งอยู่
(BOUNDARY LINE) .....

กิจกรรมที่ดำเนินการ .....
แหล่งกำเนิดฝุ่นละอองที่สำคัญ และมาตรการควบคุมฝุ่นละอองจากแหล่งกำเนิดนั้น
ว่าจะทำอย่างไร ความถี่ของการควบคุมเป็นอย่างไร .....

(หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้พิจารณาแผนการดังกล่าวแล้ว ยังไม่เห็นชอบ
กับมาตรการควบคุมฝุ่นละออง จักต้องแจ้งให้ผู้ควบคุมงานหรือผู้ดำเนินการทราบ
ภายในเวลา 7 วัน นับจากได้แผนการเพื่อจักได้นำแผนการดังกล่าว ไปดำเนินการ
ปรับปรุงแก้ไข มิฉะนั้นให้ถือว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ความเห็นชอบกับแผนการ
ดังกล่าว)

▲
◀ **ระเบียบและข้อปฏิบัติในการควบคุมฝุ่นละอองจาก**
▼ **การก่อสร้างถนนและระบบสาธารณูปโภค**

- ข้อ (1)** การควบคุมฝุ่นละอองจากการก่อสร้างถนน และระบบสาธารณูปโภค ให้รวมกิจกรรมเกี่ยวกับการก่อสร้างที่เกิดขึ้นบนถนนทั้งหมด การขุดเจาะถนนเพื่อทำระบบสาธารณูปโภค ซึ่งรวมการกองวัสดุ การเปิดหน้าดิน การผสมวัสดุ เช่น คอนกรีต
- ข้อ (2)** การก่อสร้าง บูรณะและบำรุงรักษาถนน หรือระบบสาธารณูปโภคทุกประเภท ให้ถือเป็นกิจกรรมที่อยู่ภายใต้การควบคุมตามระเบียบและข้อปฏิบัติฉบับนี้
- ข้อ (3)** เจ้าของกิจการหรือผู้ว่าจ้างจะต้องกำหนดให้ผู้ออกแบบ และผู้รับเหมาเสนอมาตรการควบคุมป้องกันแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากการก่อสร้าง และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขในการว่าจ้าง
- ข้อ (4)** ผู้ควบคุมงาน หรือผู้ดำเนินการ จักต้องควบคุมดูแลมิให้มีฝุ่นละอองออกไปนอกบริเวณพื้นที่ซึ่งเป็นขอบเขต (right of way) ของกิจกรรมที่กำลังดำเนินการก่อสร้าง โดยมีแนวทางในการปฏิบัติขั้นต่าดังนี้ ▶▶▶

- 4.1 จัดทำรั้วทึบ รอบบริเวณที่มีการก่อสร้างให้มีความสูงจากพื้นที่ดินไม่น้อยกว่า 2 เมตร ตลอดแนวการก่อสร้าง เพื่อป้องกันมิให้มีฝุ่น ดิน ทราย กระจายออกมานอกบริเวณขอบเขตการก่อสร้าง สำหรับพื้นที่ซึ่งใกล้เขตชุมชน
- 4.2 จัดให้มีสิ่งรองรับวัสดุซึ่งอาจตกหล่นจากการดำเนินการก่อสร้างที่ระดับเหนือพื้นดิน เพื่อป้องกันการฟุ้งกระจายของวัสดุดังกล่าว
- 4.3 หากมีการเปิดหน้าผิวดินเดิม ให้ทำเป็นช่วง ๆ เท่าที่จำเป็น และมีมาตรการการควบคุมฝุ่นจากการดำเนินงาน เช่น การฉีดน้ำเป็นระยะ ๆ เพื่อป้องกันการฟุ้งกระจายของฝุ่น และต้องไม่ให้น้ำที่ฉีดไหลออกนอกบริเวณก่อสร้างลงสู่ผิวถนน หรือท่อระบายน้ำสาธารณะ ทำให้เกิดผลกระทบต่อพื้นที่ใกล้เคียง ในกรณีที่มีพื้นที่พอเพียง จะต้องจัดให้มีร่องระบายน้ำ และบ่อกักเก็บน้ำ และตะกอนดิน ก่อนนำไปทิ้งในที่ที่เหมาะสมต่อไป
- 4.4 พื้นผิวบริเวณปากทางเข้าออกต้องทำด้วยวัสดุถาวร เช่น ยางแอสฟัลต์ คอนกรีตเสริมเหล็ก และเก็บรักษาความสะอาด ให้ปราศจากเศษหิน ดิน ทราย หรือฝุ่นตกค้าง จนกว่าการก่อสร้างจะแล้วเสร็จ (ยกเว้นการดำเนินการในระบบสาธารณูปโภคที่ไม่มีการเข้าออกอย่างชัดเจน)

- 4.5 ให้ฉีดน้ำหรือจัดให้มีสิ่งปกคลุมกองวัสดุที่ใช้อย่างมิดชิด ไม่ให้มีการฟุ้งกระจายของฝุ่น หรืออาจจัดกองวัสดุให้อยู่ในพื้นที่ที่มีผนังปิดทึบด้านบนและด้านข้างอีก 3 ด้าน โดยรอบกองวัสดุเพื่อมิให้มีการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง
- 4.6 ต้องทำความสะอาดเศษดิน โคลน ทราาย ที่ตกหล่นอยู่ที่รอบนอก โดยรอบรั้วโครงการทุกวัน โดยมีมาตรการทำความสะอาดที่ได้ผลไม่ก่อให้เกิดการฟุ้งกระจายของฝุ่น โดยอาจใช้รถล้าง กวาด และดูดฝุ่นช่วยในการทำความสะอาด
- 4.7 ให้มีการขนย้ายขยะหรือเศษวัสดุออกจากพื้นที่โครงการอย่างน้อย ทุก 2 วัน ในระหว่างรอกการขนย้ายจะต้องจัดสิ่งปกคลุมกองวัสดุหรือขยะดังกล่าวให้มิดชิด เพื่อป้องกันมิให้มีการฟุ้งกระจายของฝุ่น
- 4.8 ในการก่อสร้างถนนให้ปูผิวไหล่ทางด้วยวัสดุถาวร เช่น ยางแอสฟัลต์ หรือคอนกรีตเสริมเหล็กและให้มีการจัดทำทางเบี่ยงถ้าสามารถดำเนินการให้โดยลาดยางแอสฟัลต์ เพื่อไม่ให้รถลงไปวิ่งบนถนนที่ยังอยู่ระหว่างการก่อสร้าง
- 4.9 ให้ทำการปรับผิวถนนด้วยวัสดุที่ถาวรเป็นการชั่วคราวเช่น ยางแอสฟัลต์ หรือนิยัตด้วยสารเคมี เช่น สารประเภท ไวนิลหรือลาเท็กซ์ เพื่อมิให้มีการฟุ้งกระจายของฝุ่นในพื้นที่ที่ยังรอกการติดตั้ง หรือโยกย้ายระบบสาธารณูปโภค

- 4.10 ให้มีการฉีดสารเคมี เช่น สารประเภทไวนิลหรือลาเท็กซ์ เพื่อลดการกระจายของฝุ่นในพื้นที่อื่น ๆ ในบริเวณโครงการที่มีการฟุ้งกระจายของฝุ่น
- 4.11 ให้ล้างทำความสะอาดตัวรถและล้อรถ ให้ปราศจากเศษดินโคลนหรือทราย ก่อนนำรถทุกชนิดออกสู่ภายนอกบริเวณโครงการ โดยจัดหาบริเวณที่ใช้ล้างทำความสะอาดให้เหมาะสม ไม่ทำให้น้ำล้างไหลออกมานอกบริเวณโครงการ
- 4.12 หากมีโรงงานผลิตคอนกรีตผสมเสร็จตั้งอยู่ในพื้นที่ก่อสร้าง ให้เพิ่มมาตรการการควบคุมฝุ่นละออง ตามเงื่อนไขและข้อกำหนดตามประกาศของกระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อ (5) โดยอาศัยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 55 และมาตรา 68 ในกรณีที่ มีข้อขัดแย้งในการพิจารณาว่าปัญหาฝุ่นละอองที่เกิดขึ้น ในบริเวณ การก่อสร้างมาจากการก่อสร้างนั้นหรือไม่ ให้ดำเนินการตรวจวัด ด้วยเครื่องตรวจวัดฝุ่นละอองชนิดขนาดต่ำกว่า 10 ไมครอน โดยใช้ เครื่องมือและวิธีการตามที่กรมควบคุมมลพิษกำหนด ดำเนินการ ตรวจวัดบริเวณเหนือลมและใต้ลมซึ่งอยู่ใกล้ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ของขอบเขตของพื้นที่ ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เป็นที่ตั้งของอาคารที่ ดำเนินการก่อสร้าง บุรณะ หรือบำรุงรักษานั้นๆ ผลต่างของค่าที่ ตรวจวัดได้ (ค่าเฉลี่ยของปริมาณฝุ่นละอองตลอดช่วงเวลาที่ ตรวจวัด) บริเวณใต้ลมและเหนือลม ต้องน้อยกว่า 50 ไมโครกรัม

ต่อลูกบาศก์เมตร เมื่อทำการตรวจวัดพร้อมกัน ทั้งนี้การตรวจวัดให้ทำต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่า 290 นาที (4 ชั่วโมง 50 นาที) และไม่เกิน 310 นาที (5 ชั่วโมง 10 นาที) ในช่วงเวลาที่มีการก่อสร้าง

หากผลการตรวจวัดยังมีข้อที่โต้แย้งจากฝ่ายเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ควบคุมงานหรือผู้ดำเนินการให้ทำการตรวจวัดใหม่สามครั้งและใช้สูงสุดของการตรวจวัดเป็นการตัดสิน การตัดสินโดยใช้การตรวจวัดนี้ให้ถือเป็นที่สุดทางด้านวิชาการและให้ผู้ควบคุมงานหรือผู้ดำเนินการ และเจ้าพนักงานท้องถิ่นร่วมกันลงนามในผลการตรวจวัดเป็นหลักฐาน

การตรวจวัดนี้ให้ดำเนินการโดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เป็นผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวหรือโดยนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษให้เป็นผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวได้

- ข้อ (6)** ผู้ควบคุมงาน หรือผู้ดำเนินการ จักต้องมีหน้าที่ในการควบคุมดูแลฝุ่นละอองจากกิจกรรมในความรับผิดชอบให้ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยมิให้ฝุ่นละอองที่บริเวณนอกขอบเขตการประกอบการเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศของประเทศไทย ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และจะต้องบันทึกการควบคุมดูแลฝุ่นละอองเป็นรายวันเพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถตรวจสอบได้

ข้อ (7) ให้เจ้าของโครงการเสนอแผนการควบคุมป้องกันปัญหาฝุ่นละอองจากการก่อสร้าง มาให้พิจารณาก่อนอนุญาตให้มีการดำเนินการก่อสร้าง โดยต้องมีความดังนี้

**รายละเอียดของแผนการควบคุมดูแลฝุ่นละอองจากการก่อสร้าง
บูรณะ และบำรุงรักษาถนน หรือระบบสาธารณูปโภค**

ชื่อผู้ควบคุมงานหรือผู้ดำเนินการ (เจ้าของที่ทำการเอง) .....
ที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์/โทรสาร ที่สามารถติดต่อได้ .....
สถานที่ดำเนินการพร้อมแผนที่ตั้งชัดเจนแสดงขอบเขตของโครงการ (right of way)
.....
กิจกรรมที่ดำเนินการ .....
แหล่งกำเนิดฝุ่นละอองที่สำคัญ และมาตรการควบคุมฝุ่นละอองจากแหล่งกำเนิดนั้น
ว่าจะทำอะไร อย่างไร ความถี่ของการควบคุมเป็นอย่างไร .....

(หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้พิจารณาแผนการดังกล่าวแล้ว ยังไม่เห็นชอบ
กับมาตรการควบคุมฝุ่นละออง จักต้องแจ้งให้ผู้ควบคุมงานหรือผู้ดำเนินการทราบ
ภายในเวลา 7 วัน นับจากได้รับแผนการ เพื่อจักได้นำแผนการดังกล่าวไป
ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข มิฉะนั้นให้ถือว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่น เห็นชอบ
กับแผนการดังกล่าว)

ข้อ (8) ข้อความในระเบียบและข้อปฏิบัติให้ยกเว้นเฉพาะในกรณีที่ต้องก่อสร้าง บูรณะและบำรุงรักษาถนนหรือระบบสาธารณูปโภคอย่างเร่งด่วน ด้วยคำสั่งของทางราชการ เพื่อป้องกันความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินในกรณีฉุกเฉิน

◀ ระเบียบและข้อปฏิบัติในการควบคุมฝุ่นละออง

▼ จากการบริหารทุกและขนส่งวัสดุก่อสร้างต่างๆ

ข้อ (1) รถบรรทุกที่ใช้ขนส่งวัสดุในการก่อสร้างจะต้องมีผ้าหรือวัสดุที่คล้ายกันปกคลุมส่วนการบรรทุกวัสดุให้มิดชิด โดยมีชายผ้าหรือชายวัสดุยื่นยาวลงมามากกว่าส่วนการบรรทุกวัสดุอย่างน้อย 30 เซนติเมตร และควรมีวัสดุเช่น แผ่นไม้ แผ่นโลหะหรือวัสดุอื่นปิดท้ายรถและตัวรถให้สูงกว่าวัสดุที่ขนส่งเพื่อป้องกันมิให้สิ่งของที่บรรทุกตกหล่น รั่วไหลหรือปลิวออกจากรถลงบนเขตทางจราจรหรือไหล่ทางและไม่กระทำการใดๆ ที่ทำให้สิ่งของที่บรรทุกตกหล่นบนทางจราจรหรือไหล่ทาง

ข้อ (2) ในกรณีที่มีสิ่งของที่บรรทุกมาตกหล่นบนเขตทางจราจร หรือไหล่ทาง จะมีความผิดตามกฎหมาย ผู้ขับขี่หรือเจ้าของยานพาหนะจะต้องรับผิดชอบ ในการเคลื่อนย้ายสิ่งของที่ตกหล่นให้เรียบร้อยภายในเวลาอันสมควร หรือรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่ทางราชการได้ใช้เคลื่อนย้ายสิ่งของดังกล่าว ทั้งนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายควรมีอำนาจในการสั่งการและควบคุมดูแลการเคลื่อนย้ายดังกล่าว และอาจสั่งการให้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าไปก่อนได้ โดยเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ฝ่าฝืนในภายหลัง ทั้งนี้ให้รวมถึงกรณีที่ยานพาหนะประสบอุบัติเหตุด้วย

ข้อ (3) ในกรณีที่ยานพาหนะที่ใช้ในการก่อสร้างเดินทางผ่านบริเวณที่มีโคลน เลนหรือวัสดุอื่นใดที่ติดล้อยานพาหนะ ให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะ ดังกล่าวทำความสะอาดล้อยานพาหนะ ก่อนเข้าเขตทางจราจร หรือไหล่ทางซึ่งเป็นทางสาธารณะ

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

สำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์และมีสิทธิในเอกสารฉบับนี้
มีนาคม 2547
จัดพิมพ์โดย
บริษัท ฮีธ จำกัด